

Sentrum-venstrepartienes forslag

*til kommuneplanens handlingsdel,
med økonomiplan, 2012-2015.*

Budsjett 2012.

foto:
Jørn Adde © Trondheim kommune
Vadim Makrov © Trondheim kommune
Carl-Erik Eriksson © Trondheim kommune

INNHALDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	s 4
ET FRISKERE TRONDHEIM	s 5
ELDREOMSORG – HELSE OG VELFERD	s 7
OPPVEKST	s 11
KULTUR, IDRETT, KIRKE OG FRILUFTSLIV	s 16
MILJØ OG BYUTVIKLING.	s 20
ORGANISASJON OG ADMINISTRASJON.	s 22
INNDEKNING DRIFT	s 23
OMPRIORITERINGER INVESTERING	s 26
AVSATT BUFFER	s 27
SKATTE- OG BUDSJETTVEDTAK	s 27
VEDLEGG: Tabell inndekning og styrking av drift, inkludert helårsvirkning 2013.	s 28

INNLEDNING

De usikre tidene i verdensøkonomien påvirker også byen vår. Fra en situasjon med stabile inntekter fra et e-verk, har vi de siste årene opplevd betydelige svingninger i inntektene fra Kraftfondet. Det har derfor vært helt nødvendig å redusere avkastingskravet. Tilsvarende har det vært et viktig grep å gjøre bykassen mindre avhengig av Kraftfondet, ved å vri deler av avkastningen over fra drift til investering.

Den økonomiske verdenssituasjonen er i høyeste grad usikker. Det kan få konsekvenser for lokalt næringsliv og arbeidsplasser, noe som i tillegg til å være en belastning for den enkelte ansatt, kan føre til svikt i kommunens skatteinntekter. Det er derfor helt avgjørende å opptre ansvarlig og nøkternt i budsjettsammenheng. Enhetene og de ansatte i kommunen har vist stor budsjett disiplin. Det har vært helt avgjørende for at kommunen skal kunne levere gode velferdstjenester, og de ansatte skal ha stor honnør for måten de løser oppgavene på.

Ap, SV, KrF, MDG og Sp legger med dette frem vårt forslag til kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan for perioden 2012-15 med et budsjett i balanse innenfor de usikre rammene verdensøkonomien befinner seg i. Det er et stramt budsjett, men gir likevel klare føringer for hvordan vi vil at byen skal utvikle seg i årene som kommer.

For at Trondheim skal bli en enda bedre by å bo i vil vi i 2012 ha en særlig innsats for å bedre folkehelsen og eldreomsorgen, styrke idretten, bedre læringsforholdene i skolen, bekjempe fattigdom og videreføre vår offensive miljøpolitikk.

Gjennom perioden skal vi opprettholde full sykehjemsdekning. Alle som har behov for sykehjems plass, skal få det innen 6 uker. Beboere på sykehjem skal ha rett til enkeltrom, og vi setter inn et betydelig løft for å tilby heltidsstillinger til ansatte som i dag jobber ufrivillig deltid.

I løpet av perioden skal nye Spongdal og nye Åsveien skole stå klar. Samtidig viser befolkningsprognosene at det er behov for flere skoler, spesielt øst i byen. Andre skoler har behov for nybygging og rehabilitering. Planleggingen av dette arbeidet må starte nå.

Sentrum-venstrepartiene vil styrke den tidlige innsatsen i skolen, og setter derfor inn et målrettet tiltak med flere lærere på 1. trinn. På den måten styrkes lærertettheten for de yngste elevene betydelig fra høsten 2012. Vi styrker helsesøstertjenesten med 4 nye årsverk, og vi øker innsatsen mot mobbing i skolen. Rådmannens forslag til fjerning av søskenmoderasjonen i SFO aksepteres ikke.

De samarbeidende partiene vil videreføre Trondheims ambisiøse innsats for å utvikle et miljø- og klimavennlig bysamfunn

Våre partier vil styrke Trondheims rolle som kirkelig tyngdepunkt og pilegrimsmål. Dette omfatter også arbeidet i de lokale menighetene, og vi starter opptrappingen av tilskuddet til Kirkelig fellesråd for å nå ASSS-snittet i løpet av perioden.

Vi legger inn prosjektmidler for 2012 for å styrke den frivillige innsatsen i byen, tilskudd vedlikehold av idrettsanlegg styrkes og vi legger inn en økning til festivalene og scenekunsten.

Sentrum-venstrepartiene satser på folkehelse og forebygging. Vi ønsker å møte samhandlingsreformen gjennom en økt innsats og fokus på folkehelsearbeidet i kommunen. Folkehelsearbeid er samfunnets samlede innsats for å fremmer helsen, reduserer helserisiko og beskytte mot ytre helsetrusler. Folkehelse omfatter alle områder i kommunen fra kultur, bomiljø til oppvekst og utdanning, helse og velferd. Vi vil sette fokus på universell utforming på alle nivå i kommunen, bidra til å redusere sosiale forskjeller og gi viktig informasjon til innbyggerne om kommunens tjenestetilbud.

Gjennom vår satsing på tvers av sektorene setter vi hele mennesket i fokus på tvers av alder, sosiale faktorer og diagnose. Innen området oppvekst og utdanning, helse og velferd vil vi prioritere:

- **Fysisk aktivitet** - vi fortsetter satsingen og samarbeidet med idretten i Trondheim, både gjennom bygging av nye anlegg og oppgradering av eksisterende. Det er også viktig å fortsette tilrettelegge for mer fysisk aktivitet i skole/SFO. Både gjennom satsning på FYSAK og den fysiske skolesekken, men også gjennom mer fysisk aktivitet i ordinær skole og SFO. Andre tiltak som bidrar til økte fysisk aktivitet er kommunens satsing på sti- og løypeplan, nærmiljøanlegg, flere aktivtører på sykehjem og miljøpakkens fokus på byfortetting og flere gang og sykkelveier.

- **Kosthold** – Trondheimsbarnehagene har gjennom Grønn Barneby hatt stort fokus på et sunt kosthold og økologiskmat. Dette har gitt gode resultatet og kompetanse som må videreføres til andre kommunale enheter. Erfaringene må også brukes til informasjonsmateriale om et godt kosthold, denne må gjøres tilgjengelig på alle kommunale enheter og kommunens nettsider.
- **Psykisk helse** – Trondheim kommune skal fortsette sitt arbeid med tidlig intervensjon og ha et bredt og variert lavterskeltilbud, tilpasset og langsiktig oppfølging. Psykiske problemer vil ofte utløses eller forsterkes ved endringer i livssituasjonen. Dette gjelder både for eldre, barn og unge. For barn og unge er det spesielt fokus på overganger mellom barnehage og skoler på ulike nivå. Et godt tilbud til befolkningen er avhengig av samhandling og kompetanseoverføring mellom kommunale enheter og andre offentlige innstanser, som for eksempel andrelinje tjenesten. Tilbudet skal ha fokus på mestring av hverdagen til den enkelte og på utfordringen ved å leve med psykiske lidelser.
- **Informasjons – og veiledningsarbeid** - Trondheim kommune skal gi informasjon og veiledning både på et universelt nivå og overfor utsatte grupper. Det skal spesielt fokuseres på hvordan man skal unngå livsstilssykdommer og ivareta egen helse. I dette arbeidet er det viktig med informasjon om kommunens tjenester, kommunen som arbeidsgiver og helsepedagogikk. Vår styrking av helsesøstertjenesten i 2012 er en del av dette arbeidet.

Trondheim kommune skal utvikle flere frisklivssentraler som et lavterskeltilbud i alle bydeler, disse kan samlokaliseres med for eksempel helsestasjoner, helsehus eller frivilligsentral. Sentrumvenstrepartiene omdisponerer 2 millioner i budsjettet til forvaltningstjenesten helse og velferd til kommunens tverrsektorielle folkehelsearbeid. Rådmannen bes om å legge fram en sak til bystyret vedrørende disponering av midlene i forbindelse folkehelsearbeid og forebygging.

ELDREOMSORG – HELSE OG VELFERD

Trondheim skal være en god by å bli gammel i. Målet om full sykehjemsdekning skal opprettholdes og videreføres. Dette innebærer at eldre med vedtak om langtidsplass skal få dette innen seks uker, samt at eldre med behov for akutt plass skal få dette innen tre døgn.

Flere eldre får en demensdiagnose, og det er derfor viktig at ansatte har god kompetanse på dette feltet, noe som trygger både beboere, pårørende og ansatte.

Samarbeidet med frivilligheten må videreføres og styrkes, og det må utarbeides gode samhandlingsrutiner med alle frivilligsentralene.

For at eldre hjemmeboende skal føle trygghet er det viktig å videreføre ordningen med gratis trygghetsalarm.

Drift

SOSIALHJELP

1 300 000,-

Bystyret har slått fast at barnetrygd og kontantstøtte skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget for økonomisk sosialhjelp. Sentrum-venstrepartiene vil styrke inntektsgrunnlaget for forsørgere som mottar sosialhjelp og legger inn en helårseffekt på 2 millioner for å nå dette målet. Virkningsdato for endringen blir satt til 1. mai 2012.

For enslige forsørgere kan dette bety en årlig inntektsøkning på ca 3200,- per barn. Vi ber rådmannen komme tilbake med en sak til formannskapet der forutsetningene er at barnetrygden holdes utenfor inntektsgrunnlaget for alle sosialmottakere og at barnetillegget blir justert innfor den avsatte rammen i budsjettet for 2012.

PROSJEKTSTØTTE TIL SAMARBEID MED FRIVILLIGHETEN

700 000,-

Det settes, som i fjor, av prosjektmidler som skal bidra til å styrke samarbeidet mellom frivilligheten, helse- og velferdssentrene og hjemmetjenestene. Midlene skal benyttes på en slik måte at aktivitetstilbudet øker.

TRONDHEIM DØVEFORENING

100 000,-

Tilskuddet til Trondheim Døveforening økes med 100 000,-. Det medfører nær en dobling av tilskuddet til døveforeningen.

HELTID EN RETTIGHET

2 000 000,-

Vi vil arbeide for at heltid blir en rettighet. Dette får vi til gjennom et aktivt samarbeid med ansatte om utvikling av turnuser, studentstillinger, økt grunnbemanning og rettigheter til reell stillingsandel. Dette krever at arbeidsgiver tilrettelegger for fleksible livsfaseorienterte velferdsordninger. Vi vil sørge for større stabilitet, faglig kvalitet og mindre behov for vikarer. Rådmannen foreslår å sette av 8 millioner kroner til dette arbeidet, og vi styrker det med ytterligere 2 millioner. Sammen med statlige prosjektmidler, ville være minimum 12 millioner til rådighet for dette arbeidet i 2012.

SUM ØKNING HELSE OG VELFERD

4 100 000,-

Verbale føringer

HJEMMETJENESTEN

Vi skal ansette flere med god kompetanse og øke antallet heltidsstillinger. Dette er viktig for at alle som mottar hjemmetjenester skal ha faste personer som kommer til rett tid. Rådmannen bes å fastsette konkrete mål innefor området, og gi jevnlig rapportering om utviklingen.

For at eldre skal bli i stand til å bo hjemme lengst mulig er det nødvendig å legge til rette for mer fysio/ergoterapitjenestene i hjemmet. Det er viktig at kulturtilbudet ”den kulturelle dørstokkmila” styrkes og gjøres bedre kjent blant hjemmeboende.

DAGSENTER

Rådmannen har varslet en sak om etablering av nye dagsenterplasser. Vi ber om at det i saken ses på mulighet til å utvide åpningstiden til kveld og helg, samt å tilby mer fleksible avlastningsordninger. Brukere med behov for dagtilbud er svært forskjellige, og tjenesten må derfor målrettes ut fra den enkeltes behov. Vi vil i større grad benyttes alternative arenaer som idrettsanlegg, svømmehaller og bibliotek som møteplasser.

Regjeringen har avsatt øremerkede stimuleringsstøttd til nye dagtilbudsplasser for eldre med demens. Disse skal ha både forebyggende, helsefremmende og mestringsperspektiv.

LIVSGLEDE PÅ ALLE SYKEHJEM

Livsglede for eldre er et viktig og vellykket samarbeid med frivilligheten. Rådmannen legger i sitt budsjettforslag opp til at 11 av kommunens sykehjem skal være sertifisert som Livsgledesykehjem i 2012. Sentrum-venstrepartiene ber om at samtlige sykehjem livsgledesertifiseres i løpet av økonomiplanperioden.

KOSTNADSFRI UTLEIE AV LOKALER PÅ HELSE- OG VELFERDSSENTRENE

Lokaler i helse- og velferdssentrene skal lånes ut kostnadsfritt til lag og organisasjoner i nærmiljøet ved ledig kapasitet. Dette vil medføre vitalisering, samt utvikle gode relasjoner mellom sykehjem og nærmiljøet.

OVERGREPSMOTTAK

Det er viktig at kommunen ikke overtar de oppgaver som i dag ligger til Overgrepsheten ved St. Olav. Her har man gjennom flere år bygget opp en unik kompetanse og erfaring på et krevende spesialfelt. Vi vil derfor at overgrepsmottaket også for fremtiden forblir i tilknytning til St. Olav.

NEUROLOGISKE SYKDOMMER

I budsjett for 2011 satte flertallet av midler til 50 % aktivitørstilling spesielt for mennesker som er rammet av Huntingtons sykdom. Tilrettelegging må utvides til også å omfatte andre lignende neurologiske sykdommer. Vi ber rådmannen starte arbeidet med en egen sykehjemsavdeling for mennesker med neurologiske sykdommer.

BOTILBUD TIL MENNESKER MED UTVIKLINGSHEMMING

Målet er at ventetid på leilighet i bofellesskap avvikles i løpet av økonomiplanperioden. Rådmannen bes om å utarbeide en plan for avvikling av køen i forbindelse med neste rullering av økonomiplanen.

Kommunen må fortsette sin aktive utbyggingspolitikk, men også legge bedre til rette for at private utbyggere får bedre betingelser. Rådmannen bes om å legge frem en sak for bystyret hvor man legger bedre til rette for privat utbygging for å bidra til å redusere boligkøen. Saken skal synliggjøre hvordan økt støtte fra Husbanken, muligheten for å subsidiere tomter, lokalisering nær bolig med base og evt. andre tiltak kan bidra til raskere utbygging og lavere lånebelastning på kommunen.

INTRODUKSJONSPROGRAMMET

Trondheim kommune har et mål om at 65 % av deltakerne i introduksjonsprogrammet skal ut i arbeid eller utdanning etter endt program. Resultatet i 2010 var 37 % og pr september 2011 var resultatet 27 %. Med bakgrunn i den lave måloppnåelsen ber vi om at rådmannen legger fram en sak hvor man belyser hva som er årsakene til den lave måloppnåelsen bystyret har satt og hvordan vi kan nå målet.

OPPVEKST

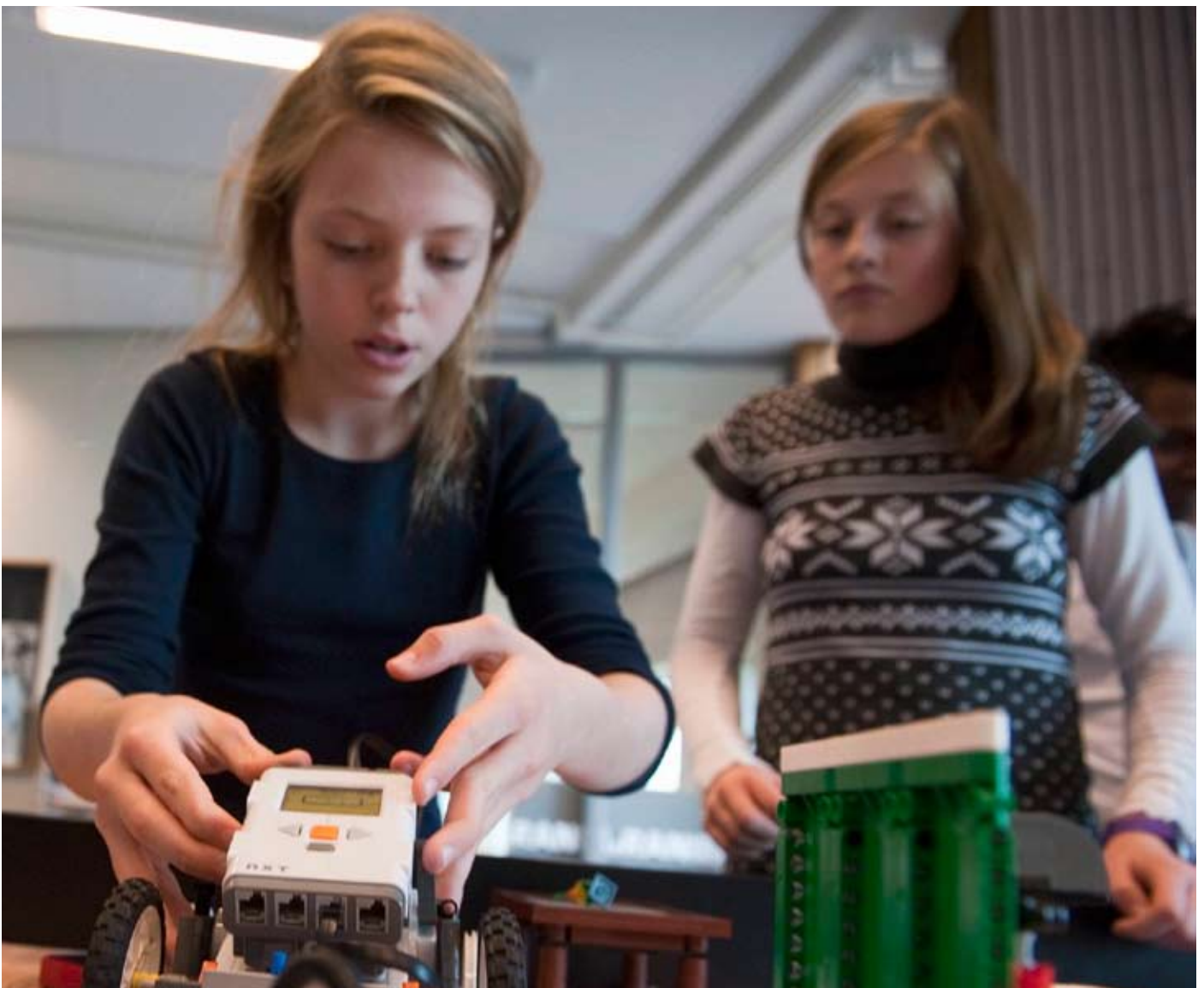
Sentrum-venstrepartiene vil videreutvikle skolen og barnehagen slik at barn får viktig kunnskap og ferdigheter å ta med seg videre i livet. Vi vil fortsette vår innsats for å forsterke lærertettheten i perioden. Skolens evne til å gi hver elev tilpasset opplæring er avgjørende for å skape den gode skolen. Dyktige lærere er den viktigste enkeltfaktoren som skal til for å gi best mulig opplæring. Derfor er vi glade for at flere lærere kan få videreutdanning neste år. Vi er bekymret for antallet unge som sliter med psykiske problemer av ulik karakter. Vi styrker skolehelsetjenesten spesielt mot ungdom og styrker det spesialpedagogiske tilbudet i budsjettperioden.

Drift

ØKT LÆRERTETTHET FOR DE YNGSTE ELEVENE

6 000 000,-

Økt lærertetthet er viktig for læringsutbyttet for den enkelte elev. Det er i tillegg et mål å styrke tidlig innsats og vi vil derfor øke lærertettheten slik at gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1. trinn i trondheimsskolen er på 15 elever pr. lærer i ordinær undervisning. Denne bevilgningen bes fordelt etter kriteriene for forsterket opplæring, slik at ressursen kan rettes inn mot elever som ikke har rett til spesialundervisning. Denne innsatsen settes inn fra skoleåret 2012/13, og medfører en styrking av lærertettheten med om lag 22 årsverk.

INGEN KUTT I SØSKENMODERASJONEN I SFO

4 400 000,-

Rådmannens foreslåtte kutt i søskenmoderasjonen i SFO vil medføre en kraftig utgiftsøkning på 4321,- i året for familier med to barn i SFO. Sentrum-venstrepartiene avviser denne avgiftsøkningen.

4 NYE HELSESØSTERÅRSVERK

1 000 000,-

Skolehelsetjenesten ble i 2011 styrket med 4 helsesøsterårsverk, og vi forsetter opptrappingen med ytterligere 4 nye helsesøsterårsverk fra august 2012. Helsesøstertjenesten er en av bærebjelkene i det forebyggende lavterskeltilbudet i skolen og denne ytterligere opptrappingen skal komme brukerne til gode.

STYRKET INNSATS MOT MOBBING

200 000,-

Bystyret har vedtatt å styrke innsatsen mot mobbing i Trondheimsskolen og vurdere opprettelse av et mobbeombud. Vi øker innsatsen i dette arbeidet med ytterligere 200 000,- kroner. Dersom det blir behov for ytterligere styrking, vises det til bystyrets vedtak om prioritering innenfor rammene.

HMS-VERKTØYET "SIKKERHETSROMMET" FOR BARNEHAGER

140 000,-

Over 40 kommuner har så langt tatt i bruk det nye web-baserte HMS-verktøyet "Sikkerhetsrommet" for ansatte i barnehager, med svært gode erfaringer. Verktøyet formidler HMS på en helt ny og lite ressurskrevende måte. Vi ønsker å styrke HMS-arbeidet knyttet til barnehagesektoren gjennom lisenskjøp hos "Sikkerhetsrommet". Lisensene skal fordeles til barnehager som selv ønsker en slik mulighet til å styrke sikkerhetsarbeidet for barna.

VEILEDNING OG OPPFØLGING FOSTERHJEM

260 000,-

Vi viser til bystyrevedtak 28. 4. 11, der rådmannen bes komme tilbake med en sak som beskriver hvordan Trondheim kommune kan tilby bedre veiledning og tettere oppfølging av hvert enkelt fosterhjem. Bystyret avsetter 260 000,- til oppfølgingstiltak, og ber om at dette beskrives nærmere i saken.

FLERE FRIPLASSER I KULTURSKOLEN

300 000,-

Det settes av 300 000,- som øremerkes nær 100 flere friplasser i kulturskolen. Det medfører en økning av inntektsgrensen for å få friplass.

FEM NYE REALFAGSROM

1 000 000,-

Vi fortsetter styrkingen av realfagssatsingen i 2012, og setter av midler til 5 nye realfagsrom på skolene. Rådmannen bes om å innarbeide midler til etablering av realfagsrom på alle skolene i økonomiplanen for 2013-16.

SUM OPPVEKST 13 300 000,-

Verbale føringer

LIKEVERDIG BEHANDLING AV ALLE BARNEHAGER I TRONDHEIM

For sentrum-venstrepartiene er det viktig at Trondheim fortsatt har full barnehagedekning og et bredt tilbud av både private og kommunale barnehager. Med utgangspunkt i endringer i rammefinansieringen til private barnehager ber vi administrasjonen følge med på budsjettsituasjonen til de private barnehagene. Vi ber rådmannen gjennomgå rammefinansieringen av de private barnehagene på nytt i sammenheng med den varslede saken på budsjettmodell for de kommunale barnehagene våren med mål om likeverdig behandling av alle barnehager i Trondheim.

KOMPETANSEHEVING I BARNEHAGENE

Gjennom kvalitetsprogrammet for barnehagene i Trondheim har vi sikret alle barnehagene lik tilgang på kompetanseutvikling og muligheter for kompetanseheving. Vi forutsetter en kontinuerlig utvikling av kvalitetsprogrammet for barnehagene, og en oppfølging av de enkelte barnehagene slik at vi sikrer en bred deltakelse fra både kommunale og private barnehager.

BEMANNING I BARNEHAGENE

Barnehagene i Trondheim får gode tilbakemeldinger på brukerundersøkelsene og vi vil fortsette arbeidet med utbygging og kvalitetssikring av Trondheimsbarnehagene. Vi ønsker å ha et fokus på bemanningen i barnehagene og ber derfor rådmannen utarbeide en plan for opptrapping av bemanningen i barnehagene slik at vi når normen for pedagoger i barnehager. Vi ber samtidig rådmannen følge opp barnehager som over flere år har et stort mindreforbruk eller et jevnt mindreforbruk med tanke på økt bemanning.

TILGANG LOKALER I PRIVATE BARNEHAGER

Vi trenger flere møteplasser og aktivitetsrom i bydelene. Rådmannen bes derfor om å innarbeide bruksavtale med de private barnehagene på lik linje med de som gjelder for kommunens skoler og barnehager, for utleie av rom til organisasjoner og arrangement på kveldstid og i helger.

LEKSEHJELP

Vi ber rådmannen foreta en evaluering av leksehjelptilbudet i Trondheim i forhold til målet om sosial utjevning. Rådmannen skal i løpet av våren 2012 gjøre en vurdering av endringen i leksehjelptilbudet til 1. klasse fra skoleåret 2012/13.

KOMPETANSEHEVING FOR LÆRERNE

Fra høsten vil vi tilby videreutdanning til 76 lærere for skoleåret 2012/2013. I rådmannens budsjettforslag er satsningen på videre- og etterutdanning for lærere på samme nivå som i 2011 noe som tilsvarer ett tilbud til ca 60 lærere. Etter dette er ny avtale om kostnadsfordeling mellom kommune og stat revidert, noe som medfører at kommunens andel er redusert fra 40 % til 25 % og blir gjort gjeldende fra august 2012. Sentrum-venstrepartiene er glade for at våre samtaler med regjeringen har ført fram, slik at kostnaden blir redusert for kommunene

SPESIALPEDAGOGIKK

For å nå målet om tidlig intervensjon i skolen vil sentrum-venstrepartiene øke kapasiteten for sakkyndige vurderinger. For å nå Stortingets vedtak for PP-tjenesten vil vi sørge for å dekke inn dagens behov for 6 nye stillinger ved en årlig opptrapping fram til 2014, hvor bydelene med de største etterslepene prioriteres først.

BEDRE BASSENGKAPASITET

Sentrum-venstrepartiene vil legge til rette for mer svømming. Rådmannen har i forbindelse med formannskapssak om skolesvømming redegjort at det på sikt vil være behov for økt bassengkapasitet i Trondheim, i tillegg til at enkelte skolebasseng vil trenge oppgradering og/eller total renovering. Rådmannen bes legge fram en sak til politisk behandling som inneholder en plan for oppgradering av kommunens basseng. I saken skal det også gjøres ei vurdering av om det noe fram i tid vil være behov for å etablere nye kommunale basseng og hvor slike eventuelt bør lokaliseres.

I Trondheim fins det en rekke basseng som ikke er kommunalt eid. Rådmannen bes sette i gang et arbeid med sikte på å inngå avtaler om bruk av slike basseng dersom det er behov for det for å få tilstrekkelig kapasitet.

BARNEVERN OG FOSTERHJEMSSATSING

Kvaliteten i barnevernet skal styrkes slik at alle som trenger det får rett hjelp til rett tid. Trondheim kommune har en høyere ressursbruk til barnevern enn ASSS-snittet. Barne- og familietjenesten ble evaluert våren 2011, og bystyret vedtok å videreføre dagens modell, blant annet for å gi virksomhetene arbeidsro etter å ha gjennomgått en rekke omorganiseringer de senere år.

Den nylig fremlagte rapporten fra det statlige Barnevernspanelet foreslår bl. a. at de store kommunene får mulighet til å velge et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten. Dersom Stortinget slutter seg til dette, vil det være nødvendig å gjennomgå den kommunale organiseringen, herunder oppdelingen i forvaltnings- og tiltaksenheter.

Trondheim skal bli en foregangskommune for fosterhjem. Dette betyr bl. a. nødvendig behovsdekning, kompetanseheving og styrket oppfølging av fosterforeldrene og deres familier. Bystyret setter av en egen ramme for dette.

KULTUR, IDRETT, KIRKE OG FRILUFTSLIV

Kunst og kultur har en egenverdi og er grunnleggende for livskvalitet og utvikling. Kultur er en kilde til kreativitet, opplevelse, kunnskap og sosialt fellesskap. Sentrum-venstrepartiene vil derfor sikre et mangfoldig, stimulerende og utfordrende kulturtilbud for hele befolkninga. Bevilgningene til både det profesjonelle kulturlivet, festivalene og amatørkulturen har hatt en betydelig vekst de senere år, og dette skal fortsette. Vi vil særlig løfte fram festivaler og frivillig kulturliv i 2012.

Trondheim kommune har ført en offensiv idrettspolitikk og dette skal fortsette. Vi har bl. a. fått 6 nye idrettshaller de siste årene. I denne perioden vil det komme nye flerbrukshaller på Spongdal og Åsveien, i tillegg til to nye haller på Breidablikk og Utleira. Sentrum-venstrepartiene vil også se på mulighetene for å få flere plasthaller, tilsvarende den nye hallen på Leangen. Det vil fortsatt bli gratis hall- og baneleie i Trondheim og vi vil videreføre det gode samarbeidet vi har med idrettsrådet. Samarbeidsavtaler med idrettslag og frivillige organisasjoner om tilsyn og skjøtsel vil bli videreført og bygget videre ut.

Trondheims rolle som kirkelig tyngdepunkt, pilegrimsmål, og økumenisk kontakt for dialog mellom religioner må styrkes.

Bystyret har vedtatt at bevilgningene til kirker, kirkegårder og andre trossamfunn skal opp på landsgjennomsnittet blant storbyene. Sentrum-venstrepartiene vil oppnå dette i løpet av perioden. Aktive menigheter er viktige i bygging av gode lokalsamfunn og fellesskap for personlig utvikling.

Drift

STYRKET FESTIVALSTØTTE

750 000,-

Siden 2004 har festivalstøtten i Trondheim økt vesentlig. Det har ført til økt støtte fra bl. a. Norsk kulturråd og fra sponsorer. En stagnasjon i støtten fra kommunen vil også føre til mindre muligheter for festivalene til å oppnå økt støtte fra staten, fylkeskommunen og sponsorene. Sentrum-venstrepartiene vil derfor at festivalstøtten skal videreføres og styrkes i 2012 og videre i økonomiplanperioden.

Styrking:

Trondheim Jazzfestival	100 000. -
Latinfestivalen	50 000. -
Nidaros Bluesfestival	50 000. -
Meta Morph	75 000. -
Pstereo	75 000. -
Filmfestivalen Kosmorama	350 000. -
Verdensmusikkfestivalen Transform	50 000. -
SUM	750 000.-

SCENEKUNST **250 000,-**

Siden 2003 har vi gjennom politiske prioriteringer økt bevilgningene til teaterhuset Avant Garden betydelig, noe som har ført til at de i dag har rammevilkår som er akseptable og sammenlignbare med tilsvarende scener i Bergen og Oslo. Sentrum-venstrepartiene ønsker at den positive utviklingen ved Avant Garden skal fortsette, og øker støtten med kr 250 000,-

TRONDHEIM FOLKEBIBLIOTEK **300 000,-**

For grunnskolen i Trondheim har folkebiblioteket stor betydning. Den tjenesten som folkebiblioteket yter grunnskolen når det gjelder bibliotekkunnskap er derfor svært viktig for trondheimsskolen. Rådmannens budsjettforslag innebærer at en filial må stenge en dag pr uke i 2012, 2 filialer 1 dag pr. uke i 2013.

Barn og unge benytter biblioteket aktivt og spesielt for flerspråklige har biblioteket som samlingssted, og de bibliotekansatte, stor betydning. Biblioteket har slik en klart forebyggende funksjon. Vi legger inn midler for å unngå at tilbudet reduseres.

TILSKUDD TROSSAMFUNN **5 500 000,-**

Sentrum-venstrepartiene styrker trossamfunnene med 5,5 millioner kroner. Dette gir ca. 5 millioner mer til Kirkelig Fellesråd og ca. 500 000,- mer til øvrige trossamfunn.

Vi verdsetter det målrettede omstillingsarbeidet og økonomistyringen som nå skjer i Kirkelig fellesråd. Omstillingsprosessen krever midler til både utredning og til implementering av nye styringssystemer for å bidra til en mer effektiv drift. Bystyret bevilger derfor 5 mill ut over Rådmannens forslag. De økte ressursene skal også styrke menighetenes lokale aktivitet overfor barn, unge og eldre. 500 000,- øremerkes som omstillingsmidler og 500 000,- øremerkes til ENØK-planlegging i kirkebygg.

PROSJEKTSTØTTE - FRIVILLIGHETSMILLIONEN **1 000 000,-**

Som i fjor, settes det av 1 million i prosjektstøtte for aktivitet i regi av frivillige organisasjoner. Potten skal også for 2012 utlyses og tildeles prosjekter som utvikler og skaper nye aktiviteter, som skaper samarbeid mellom organisasjoner og grupper, eller mellom frivillige og offentlige aktører. Det er kun frivillige organisasjoner som kan motta støtten. Nye søkere/tiltak skal prioriteres.

VEDLIKEHOLD IDRETTSANLEGG/PROSJEKTMIDLER

1 500 000,-

Det settes av 1. 500 000,- i 2012 til en samlet pott for lettere vedlikehold av idrettsanlegg, og til prosjektmidler. Med tanke på fremtidige investeringer i nye idrettsanlegg er det nødvendig å gi åpning for prosjektering av planlagte investeringer. Hvilke prosjekter som skal gjennomføres må ses i sammenheng med Idrettsrådets prioriteringsliste, samt ut fra hvilke anlegg som har mulighet til å oppnå ekstern finansiering. Rådmannen bes gå i dialog med idretten for å se om deler av dette vedlikeholdet kan skje i samarbeid mellom kommunen og idretten. Inntil 700. 000,- av disse midlene øremerkes oppgradering og kapasitetsøkning av skolebassengene.

UTSTYR IDRETTSHALLER

300 000,-

Det legges inn 300. 000,- i budsjettet til innkjøp av nytt utstyr i idrettshallene. Dette vil gi en vesentlig bedring av treningsforholdene for en beskjeden kostnad.

SUM KULTUR, IDRETT, KIRKE OG FRILUFTSLIV

9 600 000,-

Verbale føringer

BIBLIOTEK ØST I BYEN

Etablering av bibliotekfilialer i nærheten av, eller i lokale senter, har vist seg å være veldig vellykket. Dette er erfaringene fra bl. a. Saupstad og Risvollan. Sentrum-venstrepartiene vil fortsette denne utviklingen og vil i løpet av perioden etablere en ny bibliotekfilial øst i Trondheim. Vi ber rådmannen komme tilbake med en sak til politisk behandling med forslag om etablering og lokalisering av en ny bibliotekfilial.

DRIFTSAVTALER MED IDRETTSLAG OM DRIFT AV ANLEGG

Trondheim kommune har inngått samarbeidsavtaler med byens idrettslag i forhold til tilsynsoppgaver på ettermiddag og kveld på en del av idrettsanleggene. Det er 5 anlegg som i dag ikke er tilknyttet ordningen. Sentrum-venstrepartiene ber rådmannen inngå avtaler også for disse anleggene gjeldene for andre halvår 2012. Rådmannen bes komme tilbake med innretning på oppgavefordeling. Disse avtalene styrker idrettslagenes økonomi.

JUSHJELPA

Rådmannen foreslår å kutte kommunens tilskudd til Jusshjelpa på 0,13 million fra 2013. Flertallet avviser dette og ber rådmannen ta inn og fortsette kommunens tilskudd til Jushjelpa fra 2013.

STYRKING AV PILEGRIMSARBEIDET

Trondheim kommune vil fortsatt bidra til styrking av pilegrimsarbeidet i byen, inkludert mottaket ved Nidaros pilegrimsgård og at pilegrimsreiser inngår i et miljøvennlig reiseliv. Bystyret er opptatt av at NPG får mer forutsigbare driftsrammer. Rådmannen bes derfor om å vurdere en omdisponering av tilskudd til pilegrimsformål for å sikre dette.

Bystyret er utålmodig etter en avklaring av den nasjonale pilegrimsstrategien, herunder beslutningen av et permanent Nasjonalt pilegrimssenter i Trondheim og behovet for et regionalt pilegrimssenter for Trøndelag. Vi vil invitere Sør-Trøndelag fylkeskommune til å gå sammen om midlertidig å legge det regionale senteret til Nidaros pilegrimsgård.

ENØK-TILTAK I KIRKEBYGG

Sentrum-venstrepartiene er opptatt av å redusere energiforbruket i kirkebyggene, og det avsettes midler til planlegging i 2012. Bystyret ber Trondheim Eiendom og Kirkelig fellesråd samarbeide om denne utredningsoppgaven. Det vises til avsatt investeringsramme for ENØK-tiltak i 2013-14, og det forutsettes at kirkebyggene vil få en betydelig andel av dette. Reduserte energikostnader vil friggi ressurser til andre oppgaver innen Kirkelig fellesråd.

KIRKEGÅRDER OG SEREMONIROM

De samarbeidede partiene vil legge økt vekt på arbeidet for å tilrettelegge gravplasser og seremonirom for de ulike trossamfunn blant kommunens innbyggere.

UFFA

UFFA er et viktig innslag i byens kulturliv. Samarbeidspartiene legger vekt på å få oppført et nytt UFFA-hus innenfor rammen av forsikringssummen på 4,5 millioner. Vi ønsker derfor å få avklart hvilken bygning det er mulig å få for denne summen.

MILJØ OG BYUTVIKLING

Målsettingene i Energi- og klimahandlingsplanen vil ligge til grunn for våre strategier innen byutvikling.

Den raske befolkningsveksten fører til at kommunen står overfor store oppgaver med tilrettelegging for boligutbygging. Vi vil arbeide for å tilby tilstrekkelige tomtearealer for å sikre fortgang i boligbyggingen. Vi vil legge til rette for å øke tilbudet av studentboliger og utleieboliger.

Vi vil fortsette fortettingsstrategien. Samtidig vil vi arbeide for å sikre grønnstrukturen og markaområdene. Videre vil vi utvikle passende områder for parsell- og kolonihager.

Miljøpakken for transport er et viktig verktøy i utvikling av mer effektive og miljøvennlige transportmønstre. Ikke minst har den gjort det mulig å gjennomføre omfattende forbedringer i kollektivtrafikken.

Drift

ØKT ENØK-SATSING

1 000 000,-

Sentrum-venstrepartiene setter av 1 mill kr til rimelige enøk-tiltak, som for eksempel montering av varmepumper mm. i kommunale bygg. Det er viktig å få gjennomført disse tiltakene så snart som mulig, både for å nå målsettingene i energi- og klimahandlingsplanen og for å sørge for å hente ut de besparelsene dette representerer. I tillegg forventer vi at rådmannen søker Enova om tilskudd, slik at den totale styrkingen for 2012 blir på 1,1 millioner kroner.

Installering av varmepumper i 5 barnehager	150 000,-
Montere sparedusjer og sparedyser på 20 skoler	200 000,-
Isolere rør i fyrrom på 10 skoler	750 000,-

Vi ber videre rådmannen om å utarbeide ei liste over andre aktuelle enøk-tiltak i kommunale bygg som viser kostnadsramme og antatt inntjeningstid som skal legges til grunn for videre prioritering av slike tiltak.

SUM MILJØ OG BYUTVIKLING

1 000 000,-

Verbale føringer

KLIMA OG MILJØFESTIVAL FOR UNGDOM

Trondheim kommune er en foregangskommune for gode miljø og klimatiltak. Dette arbeidet skal videreføres. I jubileumsåret til Rio-konferansen vil vi særlig ha fokus på å synliggjøre miljø- og klimautfordringene. FNs jubileumstema er Grønn økonomi og etisk handel. Dette handler om å vri forbruket over på mer bærekraftige og etisk forsvarlige løsninger, noe som skal være en del av innkjøpsvurderingene i kommunen.

Vi vil søke midler fra blant annet Fremtidens byer til en festival om bærekraftig forbruk for barn og ungdom.

FAIRTRADE

Trondheim kommune vil styrke sitt arbeide som Fairtrade-kommune. Vi vil samarbeide med Fylkeskommunen for å opprette en prosjektstilling for å øke kunnskapen om Fairtrade og etisk handel, samt legge tilrette for økt innsats fra næringsliv, egne institusjoner og befolkningen. Rådmannen skal også sørge for at tilfanget av Fairtrade sertifiserte produkter øker i kommunens e-handel.

ØKOLOGISK MAT I STORKJØKKENET

Sentrum-venstrepartiene er veldig fornøyd med Grønn Barnebys innsats for å øke andelen økologisk mat i byens skoler og barnehager. Vi er imidlertid ikke tilfreds med resultatene så langt for kommunens storkjøkken. Vi ber derfor Rådmannen legge fram en sak for Formannskapet om mulige virkemidler for å nå Bystyrets mål om 30 prosent av mattilbudet ved kommunens produksjonskjøkken er økologisk ved utgangen av 2012.

SAMARBEID FOR NON-PROFIT UMLEIEBOLIGER

Vi ønsker et samarbeid med eksterne aktører for å få bygget non-profit utleieboliger. Situasjonen på utleiemarkedet i Trondheim er presset. I løpet av 2012 må de første sonderingene med boligbyggelag gjennomføres for å se på muligheten til å realisere dette, enten som egne utbyggingsprosjekter eller som integrerte deler av større utbyggingsprosjekter hvor salg av leiligheter utgjør hovedtyngden av utbyggingen.

AKUTTBEREDSKAP FOR BEDRE BYLUFT

Bylufta i Trondheim har blitt bedre de siste årene, men det er fortsatt store utfordringer knyttet til å holde utslippene på et juridisk og medisinsk akseptabelt nivå. Samarbeidspartiene arbeider for å sikre tilfredsstillende luftkvalitet hele året. Inntil dette er oppnådd må det etableres en klar akuttberedskap med tiltak som raskt og kortsiktig kan dempe luftforurensningen til et forsvarlig nivå.

EVENTUELL ERSTATNING SKAL STYRKE VEIVEDLIKEHOLDET

Kommunen vil fremme krav om erstatning overfor asfaltselskapene NCC og Veidekke etter at de har innrømmet ulovlig prissamarbeide. Eventuelle tilbakeførte midler skal i sin helhet brukes til bedret veivedlikehold.

TRENINGSSAPPARAT I PARKER OG FRIOMRÅDER

Det skal utplasseres enkle treningsapparat i byens parker og friområder. Dette finansieres innenfor ramma for sti- og løypeplan. Rådmannen bes komme tilbake med sak til formannskapet om hvordan dette skal løses.

DYRENES HUS

Samarbeidspartiene fortsetter samarbeidet med dyrevernorganisasjonene om opprettelse av et Dyrenes Hus. Bevilgede midler for 2011 overføres 2012.

ORGANISASJON OG ADMINISTRASJON

Sentrum-venstrepartiene vil også i 2012 ha fokus på at flere av de ansatte skal kunne jobbe heltid. Budsjettet for 2012 blir derfor styrket med minimum 12 millioner kr på dette området. Flere heltidsstillinger gir et bedre tjenestetilbud, gjør det lettere å rekruttere nye medarbeidere og gir mer forutsigbare arbeidsbetingelser for våre ansatte. Vi har forventninger om at denne satsingen, sammen med andre tiltak som er foreslått av rådmannen, også vil føre til at sykefraværet går ned, noe som igjen fører til mindre behov for innleie av vikarer og lavere utgifter for kommunen.

Formannskapet tok i fjor initiativet til å få en full gjennomgang av arbeidstidsordninger innenfor helse og velferdssektoren i kommunen. Disse undersøkelsene avslørte en rekke brudd på AML. Vi har i ettertid hatt en grundig gjennomgang av bruddene og rådmannen har fått til gode avtaler med arbeidstakerorganisasjonene for å redusere antallet brudd. Sentrum-venstrepartiene vil ha fokus på dette også i 2012 for å motvirke brudd på AML.

Verbale føringer

TREPARTSAMARBEIDET

Sentrum-venstrepartiene legger stort vekt på at trepartssamarbeidet skal videreføres. Vi vil integrere trepartssamarbeidet i kvalitetskommuneprosjektet.

TJENESTEMODELLEN

I tråd med budsjettet for 2011, har rådmannen lagt fram sak om tjenestemodellen (tonivåmodellen) som vil bli behandlet av Bystyret i desember i 2011. Erfaringer med modellen viser at det kan være behov for endringer. Rådmannen peker bl. a. på viktigheten av å styrke ledelsesfunksjonene både på strategisk og operativt nivå. Noen av rådmannens direktører har mange og store enheter å forholde seg til. Enkelte enheter har så mange medarbeidere at vi bør ha et mer formalisert og tydelig myndighetsansvar på mellomledernivå, mellom enhetsleder og medarbeiderne.

Sentrum-venstrepartiene vil ta stilling til saken når den blir behandlet i Bystyret, men legger inn en styrking av budsjettet for interne tjenester og strategisk ledelse med 1,8 millioner kr i 2012 og med intensjon om ytterligere styrking i perioden, ut fra de erfaringene vi får av endringene.

BESTILLER/UTFØRER MODELLEN

I budsjettvedtaket for 2011 ba flertallet om at rådmannen kom tilbake med en sak til bystyret for vurdering av bestiller/utfører modellen. Saken vil bli lagt fram våren 2012 og sentrum-venstrepartiene vil ta stilling til eventuelle endringer når saken blir behandlet i bystyret.

INNDEKNING

Inndekning drift

STYRKET EGENKAPITAL I TRONDHEIM KOMMUNALE PENSJONSKASSE
GJENNOM TILFØRING AV EIENDOMSMASSE 5 000 000,-

Egenkapitalen i Trondheim pensjonskasse styrkes i økonomiplanperioden med overføring av eiendommer til en verdi av 20 millioner kroner mer enn hva rådmannen foreslår i sak om pensjonskassen til bystyrets møte i desember 2011. Dette frigir årlig fem millioner kroner i likvide midler i forhold til rådmannens forslag. Disse midlene benyttes til å styrke driften.

ØKT EFFEKTIVISERINGSKRAV 4 000 000,-

Rådmannen har i sitt forslag til budsjett og økonomiplan lagt inn et effektiviseringskrav på 0,25 %. Vi øker dette kravet til 0,3 %, og knytter det opp til den utdelte priskompensasjonen. Vi forutsetter at effektiviseringen skjer gjennom økte ENØK-tiltak, bedre utnyttelse av innkjøpsordninger på enhetene og mer effektive IT-løsninger. Det frigir 4 millioner kroner i 2012, økende til 16 millioner i 2015.

REDUSERT INNKJØPSBUDSJETT 7 000 000,-

Trondheim kommune vil i 2012 kjøpe inn varer og tjenester for til sammen 3 milliarder kroner (fordelt på 1 mrd. til drift og 2 mrd. til investeringer). Sentrum-venstrepartiene mener det, gjennom en stadig mer bevisst innkjøpspolitikk, ligger et potensial for å redusere kostnadene. Vi ber derfor rådmannen fokusere på følgende elementer for å få ned kostnadene:

- Sørge for at nødvendige utredninger i størst mulig grad gjøres av egne ansatte, framfor å bestille dyre konsulenttjenester.
- Reduserte transaksjonskostnader som fakturering gjennom å redusere antall bestillinger, men heller samle opp mindre innkjøp.
- Samle leveringsadresse i kommunen for å redusere tid brukt av ansatte for å hente innkjøpt utstyr.
- Sørge for at reiser foregår på billigst mulig måte, og at videokonferanser benyttes når det er mulig.
- Sørge for at enhetene har et nøkternt forhold til innkjøp av nytt utstyr, ved at det nøye vurderes om eksisterende utstyr har lengre levetid, og ved å nøye vurdere muligheter for gjenbruk før innkjøp gjøres.
- Sørge for at grønne innkjøp prioriteres der de har størst klima og miljøeffekt, og at man inngår et samarbeid med miljøenheten for til enhver tid å være best mulig oppdatert.
- Sørge for at økonomi og miljøvurderinger gjøres i et livsløpsperspektiv

Det er viktig at innsparingene er målrettete og ikke strykes flatt utover i organisasjonen, og at opplæring og veilederarbeidet som er igangsatt videreføres.

Vi presiserer at avtalelojaliteten må følges nøye opp.

REDUSERT BEVILGNING MOPEDOPPLÆRING 1 500 000,-

Potten til mopedopplæring reduseres med 1,5 millioner kroner til 500 000,-. Det medfører at noen færre elever vil få tilbud om mopedopplæring gjennom skolen. Reduksjonen benyttes i sin helhet til å styrke lærertettheten på 1. trinn.

REDUSERT RAMME INTERNE TJENESTER 500 000,-

Vi ber om en ytterligere effektivisering av de interne tjenestene på 500 000,-. Vi gjentar bestillingen fra budsjettet for 2011 om at rådmannen må se på muligheten for sammenslåing av enheter slik at det blir større fokus på drift enn administrasjon.

REDUSERTE KOSTNADER DET INTERNE ARBEIDSMARKEDET (DIA) 2 000 000,-

Det har vært utført en betydelig innsats som har ført til at færre ansatte er registrert DIA. Samtidig som antallet går ned, må man i en organisasjon på Trondheim kommunes størrelse innse for at det alltid vil være noen som er tilknyttet DIA. Vi forventer likevel at den positive utviklingen fortsetter. Dette vil ha økonomisk effekt, og vi reduserer derfor 2 millioner av budsjettet.

REDUSERT RAMME LEKSEHJELP 1 500 000,-

Rammen til leksehjelp for 1.-4.-trinn reduseres med 1,5 millioner kroner i 2012, økende til 3,2 millioner fra 2013. Dette representerer ¼-del av den totale rammen for leksehjelp, og dekkes inn ved å redusere den økonomiske rammen til leksehjelp for 1. trinn fra og med skoleåret 2012/13. Beløpet skal i sin helhet gå til å styrke lærertettheten på 1. trinn.

OMPRIORITERING FORVALTNING HELSE- OG VELFERD FOR Å STYRKE FOLKEHELSEARBEIDET 2 000 000,-

I forbindelse med innføringen av Samhandlingsreformen avsettes 2 millioner i budsjettet til forvaltningstjenester helse og velferd som skal benyttes målrettet inn mot samhandlingsreformen.

REDUSERT SYKEFRAVÆR 2 000 000,-

Sykefraværet er fortsatt klart over det krav bystyret har satt om å redusere kommunens samlede sykefravær til 9 %. Som en følge av de tiltakene som er satt i gang- og som en følge av den betydelige styrkingen av arbeidet med å få flere som i dag jobber ufrivillig deltid over i heltidsstillinger - forventer vi en reduksjon i sykefraværet 2012.

STYRKET EGENKONTROLL

2 000 000,-

Rådmannen foreslår i sitt forslag til budsjett at innsparing på 3,8 millioner kroner som følge av nye IT-avtaler i sin helhet settes av til å styrke kommunens egenkontroll, og da i særdeleshet rådmannens internkontroll. Vi deler synet på at det er viktig å styrke forbedringsarbeidet, kvalitetsarbeidet og oppfølging av revisjons- og tilsynsrapporter, og setter derfor av 1,8 millioner til dette formålet i 2012. Hvis rådmannen mener det er behov for ytterligere midler, bes dette omdisponert innenfor rådmannens budsjett.

REDUSERT EGENANDEL KOMMUNAL FORSIKRING

1 000 000,-

Rådmannen foreslår i sitt budsjettforslag en økning på 6 millioner til egenandel på kommunal forsikring. Vi mener det, gjennom økt fokus på forebygging og HMS, er mulig å redusere denne økningen med en million kroner.

REDUSERT TILSKUDDSBEHOV BREIDABLIKKHALLEN

1 000 000,-

Rådmannen har i sitt budsjettforslag lagt inn 1,25 millioner kroner som driftstilskudd til Heimdal idrettslag for drifting av Breidablikkhallen. Hallen er forsinket, og forventes ferdigstilt i slutten av 2012/begynnelsen av 2013. Vi lar 250 000,- stå igjen i tilfelle hallen er ferdigstilt før årsskiftet.

REDUSERT OVERFØRING VEDLIKEHOLD KIRKEGÅRDER

500 000,-

Vedlikeholdsmidler til kirkegårder styrkes med 1,4 millioner kroner. Det er 500 000,- mindre enn rådmannen foreslår.

SUM INNDEKNING**30 000 000,-**

OMPRIORITERING INVESTERING

SALG AV TOMTER OG EIENDOMMER FOR Å REDUSERE LÅNEOPPTAKET I PLANPERIODEN

Sentrum-venstrepartiene ber rådmannen i løpet av året komme tilbake med en sak som definerer kommunale tomter og eiendommer som gjennom salg kan bringe inn minimum 50 millioner kroner. Tomter som kan egne seg for omregulering til bolig eller næring skal også inngå i oversikten i saken. Salgsinntekter som følge av denne saken skal i sin helhet settes av som egenkapital til investeringer i planperioden. Dette vil bidra til redusert lånebehov de neste årene.

FRAMSKYNDING AV NYTT KJØLEANLEGG PÅ DALGÅRD ISHALL

Prosjektet om rehabilitering av kjøleanlegget i Dalgård ishall gjennomføres i 2012 og kostnadsoverslaget heves fra 15 til 20 millioner kroner, jamfør side 190 i rådmannens forslag til budsjett. Prosjektet om legging av nytt gulv i Husebyhallen tas ut av budsjettet for 2012, jamfør side 191 i rådmannens forslag til budsjett.

LADE ALLE 80

Bystyret er kritisk til styringen rundt prosjektet Lade alle 80– utbygging av sykehjem og omsorgsboliger som er meldt å bli 90 millioner dyrere enn opprinnelig planlagt. Rådmannen bes lom å egge fram en egen sak til politisk behandling for å ta stilling til investeringsplanen for to nye helse og velferdssenter med omsorgsboliger innen rammen av budsjettet for økonomiplanperioden. Alternative tomter til bygging vurderes og evt. endret framdrift vurderes innen målet om å holde full sykehjemsdekning i hele planperioden. Målet må være å få gode og framtidsretta helse og velferdssenter med både sykehjemsdel, dagsenter og omsorgsboliger. Bystyret godkjenner derfor ikke igangsetting av utbyggingen på Lade alle 80, og rådmannen bes om å innstille planlagt flytting av barnehagen i lokalene og nybygging for denne inntil saken om mulig bygging er avklart.

FORLENGELSE AV MIDLERTIDIG BARNEHAGE DEMPET INVESTERINGSBEHOVET

Utbygging av barnehage på Hårstad Minde utsettes til 2014-15, avhengig av framdriften på boligbyggingen i dette området. Ett av de uspesifiserte prosjektene i disse årene, skyves ut til perioden 2016-17. Med dette reduseres investeringsbudsjettet for barnehager for planperioden med 40 millioner kroner. Kapasiteten opprettholdes ved å søke om videreføring av den midlertidige barnehagen i Viktor Baumannsvei ut over 2012, med sikte på etablering av permanent barnehage på området.

Dette omdisponeres til avsetninger til mulige investeringer innen barnehageområde og til enøktiltak. Disponering skjer etter forslag fra rådmannen i rullering av økonomiplanen.

Rådmannen bes i forbindelse med utarbeidelse av økonomiplan for 2013-16 innarbeide enøk-investeringer i kirkesektoren etter utarbeidelse av investeringsplan for området i løpet av 2012. Bystyret tar sikte på et investeringsomfang for 2013-14 på 20-30 millioner avhengig av planens innhold og mulighet til å få på plass ekstern medfinansiering f. eks gjennom ENOVA. Planen skal prioritere investeringstiltak som gir best kost/nytte-faktor, med mål om varig reduserte energikostnader.

GODT OFFENTLIG SKOLETILBUD I HELE BYEN

Sentrum-venstrepartiene skal sikre et godt offentlig skoletilbud i alle deler av Trondheim. Elevtallsutviklingen må følges nøye for å sikre tilstrekkelig kapasitet i alle deler av byen. Skolebruksplanen for Østbyen må komme parallelt med kommunens arealplan i løpet av første halvår 2012.

Bystyret ber rådmannen legge fram en sak for politisk behandling som gir grunnlag for langsiktig strategivalg, både for større investeringer og rehabiliteringer, og planlagte mindre utbedringsprosjekter innen skoleområdet.

GEBYRER

Trondheim har hatt lave gebyrer på blant annet vann og avløp over mange år. På vannområdet stiger gebyrene sterkt de neste årene knyttet til viktige vannsikringstiltak gjennom Benna-utbygginga og utbedringer på vannsikkerhet for øvrig. I rådmannens forslag til budsjett får vanngebyret en svært stor økning i 2012. Dette kan ha konsekvenser spesielt for næringslivet som kan være uheldig. På bakgrunn av dette ber bystyret rådmannen gjennomgå investeringsplanen og andre forhold som er avgjørende for gebyrnivået, med sikte på å få en mer gradvis opptrapping av gebyret. Bystyret ber om at rådmannen legger fram en egen sak om dette for formannskapet så raskt som mulig. Bystyret delegerer samtidig sin myndighet til å fastsette gebyr og investeringer innen dette området til formannskapet for 2012.

AVSATT BUFFER SOM FØLGE AV ØKT SKATTEANSLAG 2011

30 000 000,-

Rådmannen har i eget notat til bystyret i forbindelse med behandling av regnskapsrapport etter andre kvartal meldt om at skatteinngangen for 2011 ser ut til å bli 30 000 000,- høyere enn forutsatt ved presentasjon av saken, og at regnskapsprognosen for året dermed synes å bli i denne størrelsesordenen. Sentrum-venstrepartiene vil påpeke at det fortsatt knytter seg en usikkerhet til endelig regnskapsresultat for 2011, og mener beløpet i sin helhet bør stå urørt frem til regnskap for 2011 er klart.

SKATTEVEDTAK

Rådmannens forslag til skatte- og budsjettvedtak vedtas med de endringer som framkommer i dette dokumentet.

Vedlegg: Tabell for inndekning og økte bevilgninger drift, inkludert helårsvirkning 2013

Inndekning:	2012	2013
Økt effektiviseringkrav fra 0,25 til 0,3 %	4000000	8000000
Innkjøpsordning drift	7000000	7700000
Interne tjenester	500000	550000
DIA	2000000	3000000
EK TKP	5000000	5000000
Redusert sykefravær	2000000	3000000
Redusert økning styrket egenkontroll	2000000	2000000
Leksehjelp	1500000	3240000
Mopedopplæring	1500000	1500000
HV forvaltning	2000000	2000000
Redusert egenandel forsikring	1000000	1500000
Redusert styrking drift kirkegårder	500000	500000
Redusert behov driftstilskudd Braidablikkhallen	1000000	0
	30000000	37990000
Utgifter:		
Folkehelse	2000000	2000000
Ingen kutt søskenmoderasjon SFO	4400000	9700000
Økt lærertetthet 1. trinn	6000000	12500000
4 helsesøstreårsverk	1000000	2000000
Moderasjon kulturskolen	300000	300000
HMS-arbeid barnehager	140000	140000
Manifest mot mobbing	200000	200000
Sosialhjelp	1300000	2000000
Styrket innsats heltid/deltid	2000000	2000000
Styrking trossamfunn	5500000	5500000
Avant Garden	250000	250000
Økt festivalstøtte	750000	900000
Trondheim Folkebibliotek	300000	400000
Døveforeningen	100000	100000
ENØK	1000000	
5 nye realfagsrom	1000000	
Frivilligmidler eldreomsorg	700000	
Frivillighetsmillionen	1000000	
Utstyr haller	300000	
Vedlikehold idrettsanlegg	1500000	
Prosjekt for flere fosterhjemsforeldre i Trondheim	260000	
	30000000	37990000